

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum
in primis malas, concernit**

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

XXX.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](#)

XXIX. Georgius Calixtus, Professor quondam Julius, Tra-
statu de Bono perfectè summo, p.46. l. De statu intellectus, ait, judi-
cari potest de statu voluntatis damnatorum. DEum enim, quoniam ex esse
etū acerbissime pœna, tanquam iratum & vindicem concipiunt, tantum abest,
eos amare, ut potius odio habeant & aversentur. Beatis quoque gloriam suam
invidebunt & propter obstinationem perverse voluntatis, malling omnes ea-
dem secum damnatione involvi, quam aliquos salvari. Post pauca: Pro-
pter acerbitatem itaque pœnarum erit in voluntate hominis damnati odium
DEI, odium suipſus & facinorum suorum, invidia, tristitia, impatientia, &
denique, quoniam novit, nullam spem liberationis superesse, desperatio, ut vo-
luntate deliberata, non tam rectum quam erroneum judicium secutā, malint
non esse, quam sic esse. Denique luculentius: Quoniam autem in viā
amplius non sunt, sed in ultimo termino, ut conditionem suam neque meliorem
neque deteriorem facere possint: inde emergit dubitatio, num perversā istā
ſuā & à Deo aversā voluntate propriè loquendo peccent? Sānd quum lex de
DEO amando & ne vel ipſe vel proximus odio habeatur, eterna sit, nec obli-
gare unquam definit, quicquid à voluntate sive in hac vitā sive in alterā con-
trarium committitur, peccatum est. Quod tamen in alterā committitur, ita
peccatum est, ut penam non augeat. Sic enim in ultimo termino non essent.
Nempe quemadmodum amor ille maximus & rectissima voluntas beatorum,
non est meritum sive medium, quo amplior gloria acquiratur, sed præmium:
ita quoque odium & perverſissima voluntas damnatorum non est meritum
acrioris & ulterioris pœnae, sed ipsa ſibi est supplicium.

XXX. Dionysius Petavius, Aurelianensis, doctissimus Jesui-
ta Gallus, qui dogmatum Theologicorum Tomos scripsit, Anno
M DC XLIV. Tom. III. Lib. III. de Angelis, cap. IV. disputat ex
antiquorum sententiā, Angelos malos, quamquam aliquid pœna-
rum infernaliū hodie patiantur, nondum tamen summum ex-
tremumque earundem, etiam quod essentialē pœnam attinet,
ſustinere, cui & injurias DEO illatas adnumerat: Falluntur, inquit,
qui quod post judicium demones, eterno inclusi carcere, nullam amplius ultrò
citroque discurrendi potest, atem habebunt, neque tentare homines poterunt, aut
eorum dannis novas eorum conditori injurias facere, tum quod ignominia tum
majore & invidiā cruciabuntur: ideo Patres existimant, demones in id tem-
pus condemnationem pœnamque distulisse. Sed aliter judicare necesse fit eum,
qui in eorum dicta scriptaque intenderit animum. Profecto enim tales eis

pœnas imminere censem, quæ sunt damnationis illorum precipua, non adventitiae & ut vulgo loquuntur, accidentariae.

XXXI. Gottfridus Cundisius, Academæ quondam ad Siam Doctor, in Notis ad Compendium Hutterianum hæc habet: *Vermis mordens symbolum est, curarum cor exedentium, in primis sensus acerbissimi in se effusa ira Dei & adversus peccata sua irritati judicii Divini & horribilium pœnarum & dolorum, seu mortuum male conscientia, implacabilis odii, item indignationis, murmuris & fremitus adversus DEum, ortorum à fulmine sententie damnatorie tristissimo, quibuscum conjuncta est futura sui ipsius detestatio & execratio & votum in antrægias seu subiectæ redactionis in nibilum, sed irritum & inane.* Pleraque ex Harbardo, quem supra §.XXV. allegavimus. Georgius Albrecht, facundissimus quondam Nerolengensium Ecclesiastes & Superintendens, in Concionibus, quibus statum infernalem cœtui suo explicuit, eandem tueretur & defendit sententiam. Sermone XXVII. *Livorem & invidiā, adversus semet, ob impoenitentiam, adversus salvatos, ob gloriam, adversus pœnarum sōcios, ob gradus differentiam:* Sermone XXIX. *paria & blasphemiam, contra DEum triunum, contrares creatas, Parentes, Praeceptores, proximum, seipso, propriaque membra, damnatis asserit.* Denique Sermone XXXIV. inter alias causas, *cur justum sit, peccata temporalia & eternum puniri, & hanc: quia interminabile peccatum interminabili pœna coerceri conveniat, recenset.*

XXXII. D. Jo. Georg. Dorscheus & D. Jo. Conr. Dannhaerius, par Theologorum Argentoratensis celeberrimum, libertatem hic sentiendi, quod quisque veritati convenientius judicat, permittunt, quamquam hic in sententiam, non peccare damnos, ille in contrariam propendeat. Nam in Synopsi Theolog. Zachar. cap. IX. §. 197. cum hanc quæstionem attigisset & pro negante argumenta, maximam partem ex Parkero, quem allegat, protulisset, concludit: *Nihil hic de eâ re pronunciamus, remmittimus lectorem ad Doctorem nostrum Gerhardum contrarium afferentem.* Hic vero in Hodosophiâ, Phæn. IV. p. 258. Videtur, ait, probabilius & ad gloriam Divinam justius, (quamquam hic judicium modestè submittamus) fore blasphemiarum & peccatorum contra DEUM, cuius pœna & culpa cum hoc mundo finitur, modum ac terminum. Quod in Lactis Catechetici eâ parte,

quæ